

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Dimisprædiken

Citation: Kierkegaard, Søren: "Dimisprædiken", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p306-txt-shoot-id47de7fb9-6e53-48bf-ba12-7876cc187cf4.pdf> (tilgået 11. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Bøn

Fader i Himlene! Vel vide vi, at Du boer i et Lys, og at Dit Væsen er Klarhed; men netop derfor er Du os jo ogsaa dunkel^a og som en Hemmelighed, hvilken vi ikke kunne udsige,^b da er det vor Trøst, at Du skuer i Løndom og forstaaer langtfra. Saa prøve Du da selv Hjerte[r]ne, og alteftersom den Hemmelighed er, hvilken Enhvers Hjerte gjemmer og alteftersom Du forstaaer den, give Du ham ogsaa aabenbare, i Forhold til som han bevarer Hemmeligheden og elsker Dig.

a selv i Din Aabenbarelse

b See!

Paa mangfoldig og høist forskjellig Maade vidste Apostelen Paulus at forandre sin Tale om den samme Sandhed, at han maatte anbefale denne til Menneskene og dog om muligen vinde Nogle. Han gjorde det ikke for slet Vindings Skyld, thi han havde lært at undvære og at tabe det Jordiske uden at savne det; han gjorde det ikke for Æres og Anseelses Skyld, at Nogen skulde kalde sig efter ham og være Pauli Tilhænger; thi han trøster sig tvertimod med, at han endog kun havde døbt en Eneste og altsaa undgaaet enhver Anledning til sørgelig Misforstaaelse; han gjorde det ikke med Sviig i Hertet, thi for Gud var han aabenbar. Ydmygt bekjender han for Gud og Mennesker, at han var den ringeste Apostel, et utidigt Foster, ikke værdig at kaldes en Apostel; men naar det gjøres fornødent, naar man ikke vil høre ikke vil agte Ordet af den Mand, der veed at fornedre sig selv, da viser han ogsaa, at han er kraftig i Ord og myndig i Tale, at om han end ydmyger sig under Guds vældige Haand og glad taaler, at en Apostel er som en Skovisk i Verden, har han dog ikke glemt sig selv, at han er en Apostel, der tør træde frem, hævde sin Værdighed, den Lære, han forkynder, mod enhver Forskjellighed der verdsligt hovmoder sig. Naar Jøde-Christnene meente at have et Fortrin, en Førstefødsels-Ret, der gjorde dem Gud velbehageligere og berettigede dem til at lægge den christelige Frihed i Cerimoniers Lænker, da dømmes P. denne Lyst til Trætte og forfængelig Ære, han som selv turde forlade sig paa Kjødets fremfor nogen Anden, født af Benjamins Stamme, Hebræer af Hebræere, en Pharisæer efter Loven, der endog havde gjort, hvad hine ikke havde, havde forfulgt den christne Menighed – men som dog agtede alt Dette for Tant og bitterligen angrede det Sidste. Naar Enkelte i Menigheden vilde forraske sig som havde de allerede grebet det Fuldkomne, da stiller den gamle Strider^d sig hen hos dem paa Løbebanen, for at lade dem maale Afstanden fra Den, der dog ikke meente at have grebet det Fuldkomne, men kun at jage derefter. – Naar Menigheden opblæstes i Tryghed, som skulde den i al Magelighed vinde, hvad Apostlene, som priisgivne Mænd, maatte arbejde Dag og Nat for uden at see anden Løn end

[c] 2 Cor: X, 5.

d i Bevidsthed om hvo han er

være som Udskud i Verden og høste Menighedens Utaknemlighed, da raser han et Øieblik, for at minde den om, at han, der haver været henrevet i den tredie Himmel, med Frygt og Bæven arbejder paa sin Saligheds Sag. Kun i Kjerlighed handlede han saaledes, kun at han maatte vinde Menneskene ikke for sig men for Sandheden. Han ophidsede Ingen og i Alt, hvad der mødte ham i hans lange Liv fandt han ingen Anledning til at vække usunde Lidenskaber hos de Troende. Selv da han stod i Lænker ligeoverfor en elendig Fyrste, vil hans Tale ikke vække Forbittrelse, han hidser ikke, han peger ikke paa sine Lænker for at dømme, han har glemt Lænkerne, og Verdens Uret mod ham, glemt alt Dette over Sandheden, hvis Vidne han er, han ønsker selv hiin elendige Fyrste, at han var som [han], han ønsker det saa forsonet, at han tilføier kun uden disse Lænker.

Saaledes ogsaa i Forhold til de Hedninge-Christne. P. havde Styrke nok til at forhindre Læren i at omtumles for enhver Vind, men i Fremstillingen, i Tillempningen veed han at benytte enhver Luftning for at Sandhedens uforandrede Ord dog maatte havne i et eller andet Hjerte. Han er ikke hastet frem for at omstyrte Hedningernes Altere, han har ikke haanet deres Viisdom, ikke meent, at det var paa den Maade man blev uforglemmelig ved sin Nidkjærhed. Han har benyttet Vers af deres Digtere, som vare paa Folkets Læber, at hans Lære ad denne Vei maatte naae til Hjertet; han er standset ved deres Alter for i den gaadefulde Indskrift, der var Hedenskabets høieste Sandhed, at indforklare sin Læres Sandhed. Men naar man vilde misforstaae denne kjerlige Selvfornægtelse, denne bekymrede Langmodighed, der elskede Menneskene og vilde deres Vel, naar en verdslig Viisdom vilde hjælpe ham til at mødes halvveis i Forklaringen, naar det yppige, tankeløse Liv i Stæderne vilde tage Christendommen forfængeligt, tage den som alt Andet, som det tog det Ene mellem det Andet, da var han atter sig selv tro, sin Lære, sin Myndighed, sit Ansvar for sildigste Tider. Han tingede ikke, han indgik ikke Forlig paa løse Ord, han hengav ikke Læren at forvanskes og vanarte i vidtløftig Omgængelse med hedens[k] Kløgt, han afbrød Overveielsens lange Slægtregistre, der vilde hjælpe ham Sandheden paa nogen anden Maade ind i Verden end den, paa hvilken den var indkommen, paa hvilken han selv havde modtaget den. Han vaklede ikke; han bekjendte, at den Lære, han forkyndte, var Jøder en Forargelse og Hedninger en Daarskab. Om den halve Verden havde reist Spotten mod ham, den anden lille Halvdeel taget Forargelse, han havde Intet forandret, ikke en Tøddel, om han saa skulde have taget Læren med sig i Graven og ikke vundet en Eneste. Han hidser Ingen, han søger intet Beviis for Lærens Sandhed i at den er Jøder en Forargelse og Grækere en Daarskab; men han veed at Læren er Sandhed. Dette er ham Hovedsagen; han veed, at det Andet maa komme over denne Prædikens Daarlighed, da Jøderne æske Tegn, og Grækerne søge Viisdom. (1 Cor: 1, 22.). Han attraaer ikke selvplagerisk denne skadefro Sikkerhed for Lærens Sandhed, at den bestandig forarger Nogen, eller vækker Nogens Spot, som var dette hans Ærinde i Verden og som havde han først da fuldkommet det. O! ogsaa Løgn og

Daarskab kan vække Forargelse og Spot. Han veed Læren er Sandhed, og om al Verden vil antage den, det overbeviser ham ikke mere, om det end er hans Hjertes og hans Bønners Begjering; om det Modsatte skeer, det afkræfter ikke hans Overbeviisning, afmætter ikke hans Begeistring, udslukker ikke hans Aand.

Især i den Menighed, der var stiftet i Corinth maatte P. stride saaledes. I denne blomstrende Handelsstad, der ved sin Skibsfart og sin Beliggenhed vedligeholdte en levende Forbindelse mellem Østen og Vesten, strømmede en talrig Masse Mennesker sammen fra alle Kanter, forskellige i Sprog, i Dannelse, frembragte de blandede med Indvaanerne ved Berøringer og Modsætninger nye og nye Forskjelligheder. Ogsaa i Menigheden søgte denne Forskjellighed at gjøre sig gjeldende i Secter og Partier, og fornemlig søgte en hedensk Viisdom at trænge sig frem som Sandhedens Læremester. I sin første Skrivelse til denne Menighed, hvoraf vor oplæste Text er tagen kæmper P. kraftigen herimod, og søger ingen mindelig Overeenskomst med den Viisdom, med hvilken han intet Fælleddskab havde eller vilde have. Vi have hørt hans Ord oplæse. Nidkjær paa hvad ham var overantvordet vil han ikke, at Sandhedens Lære skal dyrke fremmede Guder eller betle om prægtige Ords Bistand, han bekjender, at om han end talte Viisdom blandt de Fuldkomne, da talte han dog ikke denne Verdens Viisdom, ikke denne Verdens Øverstes, hvilke skulle beskæmmes, men forkyndte den hemmelighedsfulde Viisdom, der var skjult fra Verdens Begyndelse, skjult for Verdens Øverstes Øine, da de korsfæstede Herlighedens Herre.

Dersom P. havde levet i vore Dage! Ja! hans Omsorg for Menneskene vilde vel have ladet ham udfinde mangt et Middel, der er skjult for os, men mon han, naar fornødent gjordes, havde forandret det bestemte, ubestikkelige Ord, der bryder Freden; mon Den der var bleven samtidig med ham og kjendte det Tidligere ikke blot skulde have tabt Læren men ogsaa P? Visseligen ikke. Men hvad følger nu heraf for Den, der skal tale i Menigheden? Skal han maaskee føre Dig, m: T:, ud af det hellige Huus, ud paa Gader og Stræder^e tinge og kjøbslaae med den verdslige Viisdom; ikke for Din Skyld, thi hvad skulde dette gavne Dig, dersom den dog ikke var sand; ikke for Sandhedens Skyld, thi den begjærer blot at forkyndes puurt og reent; men for Forfængelighedens Skyld, at den Talende maa vise sig herlig i Verdens Øine. Paa den anden Side skal han her paa det helligede Sted, hvor Du jo veed, at denne Viisdom er en Hemmelighed, der var en Hemmelighed, der blev forkyndt som en Hemmelighed, og altsaa vedbliver at være aabenbar i Hemmeligheden, skal han her søge at snakke Apostelens stærke Ord efter, og saaledes daarligen støie og larme, beskæmme Apostelen og sig selv. Priset være den Mand, der veed at stride for Sandheden, den Mand som ikke vadsker sine Hænder og lader Sandheden korsfæste, priset den Mand, der i den virkelige Fare i 40 Aar holdt ved Dag og Nat, i Hunger og Nøgenhed, uden vist Sted paa Jorden,

e eller dog blive i Forgaarden, for [at]

[f] tale Apostelen hans stærke Ord efter Munden

[g] en spæd Stemme

forsagende Alt, overskjeldt, forfulgt, bespottet, forbandet; men den Mand var jo en Daare, der vilde stride paa samme Maade medens hans Fare var en ganske anden ei den ikke at efterkomme sit Aposte[l]kald, men den ei at frelse sig selv. Lad Apostelen beholde det stridende stærke Ord, der trænger igjennem til at befæste Adskillelsen; men hvis vi ville eftersige ham det, var det da ikke, som naar et Barn ifører sig den Vældiges Rustning for at lege Krigsmand, skulde Modstanderen ikke snart opdage, at det var et Barn, der skjulte sig deri; skulde saaledes Modstanderen ikke snart opdage, at det var en svag Sjel og en afmægtig Tanke, der husede i det vældige Ord! Skulde det ikke være til Skade, som det visselig var til Gavn at P. begyndte, hvad han herligen skulde fuldkomme, begyndte en Strid, i hvilken ingen Forfærdelse skulde forvise ham om, at han dog ikke tilstrækkeligen havde beraadført sig med Kjød og Blod, ikke ret var bleven færdig med sig selv, da han allerede vilde være færdig med Alt, for at begynde Kampen med den ganske Verden.

Lader os derfor hellere anvende Ordet mod os selv, og Enhver især tale med sig selv om, hvad han hører, ikke hvilket Forhold til Verden Læren indtager, men hvilket hans Forhold er til hiin hemmelighedsfulde Viisdom. Thi dette var jo dog det Sørgeligste af Alt, om hvad der var Jøder en Forargelse, Græker en Daarskab, Paulus en Guds-Kraft til Salighed, om det var bleven ham en tom Lyd paa hans Læber, en larmende Tale i hans Mund om, at den er Jøder en Forargelse og Græker en Daarskab! Var det ikke ligesaa sørgeligt som hvis han vidste om hiin Gudfrygtighedens Hemmelighed, hvad P. et andetsteds siger: at Gud var aabenbaret i Kjødet, retfærdiggjort i Aand, seet af Engle, prædiket blandt Hedninger, troet i Verden – vidste, at den var troet i Verden, men ikke vidste, om han selv havde troet den. –